

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2017

1073/2017

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 2 §:n 6 momentti, 3 luvun 1 §:n 5 momentti, 5 luvun 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 2 momentti ja 6 §:n 2 momentti, 8 luvun 12 §:n 1 momentti, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 12 luvun otsikko, 5 §, 6 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 12 § ja 15 §:n 2 momentti, 15 luvun 14 §:n 3 momentti, 18 luvun 1 ja 2 § ja 20 luvun 2 §, sellaisina kuin niistä ovat 12 luvun 6 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laissa 1624/2015 ja 15 §:n 2 momentti laissa 1197/2015, sekä

lisätään 1 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1199/2014, uusi 8 momentti ja 17 lukuun uusi 8 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

Sijoituspalvelulain soveltamisesta strukturoituja talletuksia myyvään ja niitä koskevaa sijoitusneuvontaa tarjoavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa.

3 luku

Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia

1 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset. Sellaisesta yrityksestä, jonka arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäyn-

HE 151/2017
TaVM 22/2017
EV 187/2017

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU (32014L0065); EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349

nistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, on lisäksi ilmoitettava tässä momentissa tarkoitettut tiedot arvopaperimarkkinalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitettulle Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

Sallittu liiketoiminta

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Talletuspankin on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Talletuspankin on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako tai harjoittaako luottoyhteisö sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja tai sijoitustoimintaa. Luottoyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle hallituksen päätös sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettun sijoituspalvelun tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen aloittamisesta sekä sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettun oheispalvelun tarjoamisen aloittamisesta sekä selvitys siitä, miten kyseisiin palveluihin tai sijoitustoimintaan liittyvistä sijoituspalvelulain toiminnan järjestämis- ja menettelytapavaatimuksista sekä asiakkaansuojasta huolehditaan. Luottoyhteisön on myös ilmoitettava Finanssivalvonnalle päätöksestään luopua ilmoitetun sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisesta tai harjoittamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tarpeelliset selvitykset siitä, miten asiakkaansuojasta huolehditaan palveluntarjonnan tai sijoitustoiminnan harjoittamisen lopettamisen yhteydessä.

6 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 16 luvun 11 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

8 luku

Palkitseminen

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti osakkeita tai, jos luottolaitoksen osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla, muita niihin rinnastettavia luottolaitoksen liikkeeseen laskemia EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 ja 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, jotka ovat vaihdettavissa ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Käytettyjen rahoitusvälineiden arvon on heijastettava luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

9 luku

Riskien hallinta

5 §

Tarkastusvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva tarkastusvaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava tarkastusvaliokunta. Mitä edellä säädetään, ei koske luottolaitosta, jonka osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla ja joka on laskenut liikkeeseen ainoastaan velkasitoumuksia, joiden yhteenlaskettu nimellisarvo on alle 100 000 000 euroa, julkaisematta arvopapereista arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai

kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY mukaista esitettä.

12 luku

Tilinpäätös, puolivuositarkastus ja tilintarkastus

5 §

Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on annettava oikean kuvan antava selostus kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen 10 luvun 1–3 §:ssä tarkoitetusta omien varojen määrästä ja omien varojen vähimmäismäärästä.

6 §

Rahoitusvälineen kirjaaminen, arvostaminen ja esittäminen sekä käyvän arvon rahasto

Johdannaissojien ja muiden rahoitusvälineiden kirjaamisessa, arvostamisessa ja esittämisessä tilinpäätöksessä noudatetaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja.

Muutokset rahoitusvälineen käyvässä arvossa mukaan lukien rahoitusvelan luottorikissä esitetään käyvän arvon rahastossa silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu kansainvälinen tilinpäätösstandardi edellyttää sen esittämistä muun laajan tuloksen erissä.

12 §

Puolivuositarkastus

Talletuspankin on laadittava puolivuositarkastus tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta, jollei arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 1 momentista muuta johdu. Puolivuositarkastukseen sovelletaan muuten tämän pykälän 2 ja 3 momenttia sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 2 ja 3 momenttia. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin puolivuositarkastuksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ää, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa muuten säädetään puolivuositarkastuksesta.

Talletuspankin puolivuositarkastuksen tulee sisältää puolivuositulolaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernituloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista katsauskauden, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikautena. Puolivuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Puolivuositarkastus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Katsauksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 11 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään puolivuositarkastuksen julkistamisesta.

Talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän puolivuositarkastus ja vuositarkastus säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, puolivuositarkastukseen sovelletaan 1–3 momenttia. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän

mukaisesti puolivuositarkastuksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitetun puolivuositarkastuksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määräajaksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 2 §:n 2–4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava puolivuositarkastuksessa.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen tilintarkastajan tulee toimittaa Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko luottolaitoksen asiakasvarojen säilyttämistä ja käsittelyä koskevat järjestelyt sijoituspalvelulain 9 luvun säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

14 §

Salassapitovelvollisuus

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle ja organisoidun kaupankäynnin järjestäjälle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän tai tietojen säilytysvelvollisuuden turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja toisessa ETA-valtiossa toimivalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetulle pörssiä vastaavalle markkinoiden ylläpitäjälle.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

8 §

Soveltamisala

Kolmannen maan luottolaitokseen, joka aikoo tarjota Suomessa sivuliikkeen kautta sijoituspalveluja tai harjoittaa sijoitustoimintaa, sovelletaan tämän luvun sijaan, mitä sijoituspalvelulaissa ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen VIII osastossa säädetään.

1073/2017

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaiseen ETA-luottolaitoksen sijoituspalveluiden tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 2–5 momentissa ja 8 §:n 2 momentissa.

2 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sijoituspalveluiden tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan tai sijoitustoimintaa harjoittavaan kolmannen maan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 7 §:ssä ja 8 §:n 3 momentissa.

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ne sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitetut sijoituspalvelut ja sijoitustoiminta sekä 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetut oheispalvelut, joita se tarjoaa tai harjoittaa tämän lain tullessa voimaan. Hallituksen hyväksymä ilmoitus on jätettävä viimeistään 29 päivänä kesäkuuta 2018. Luottolaitoksen on toimitettava 5 luvun 1 §:n 3 momentissa ja 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu selvitys Finanssivalvonnalle tämän lain voimaantulon jälkeen aloitetuista palveluista. Lain 12 luvun 5, 6 ja 12 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran tilikaudelta 2017 laadittavaan toimintakertomukseen, tilinpäätökseen ja puolivuositarkastukseen.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Petteri Orpo